

Kansliavdelningen

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Handläggare:

Inger Wisén-Hesselbäck tfn 508 25 031

TJÄNSTEUTLÅTANDE

2005-01-05

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

2005-01-28

DNR 106-0594/2004

Till
Socialtjänstnämnden

Informationsinsatser mot spridning av hiv/aids

Svar på skrivelse från Kristina Axén Olin (m)

(1 bilaga)

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna detta tjänsteutlåtande.

Dag Helin

Eddie Friberg

Sammanfattning

Förvaltningen delar uppfattningen att aids är ett av de stora hälsohoten i världen och att det är angeläget att det finns ett rikt utbud av information och preventiva insatser, framför allt när det gäller unga människor. På initiativ av Statens Folkhälsoinstitut planeras en bred informationskampanj för 2005 som enligt förvaltningens bedömning ligger väl i linje med förslaget i skrivelsen.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom kansliavdelningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänstnämnden för yttrande remitterat skrivelse från Kristina Axén Olin (m) om informationsinsatser mot spridningen av hiv/aids. Skrivelsen har också remitterats till stadsledningskontoret. Remisstiden går ut den 4 februari 2005.

Skrivelsen i sammanfattning

Aids är ett av de stora hälsohoten i vår värld. Effekterna av hiv-epidemin präglar idag hela vårt samhälle. Faktum är att i vissa länder har spridningen varit så omfattande att den börjat lamslå den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingen. Bara några hundra kilometer från Stockholm, på andra sidan Östersjön, är problemen akuta.

Även om antalet smittade kunnat hållas på en förhållandevis låg nivå i Sverige, finns stor anledning till oro. I EU finns över en miljon människor som är smittade av hiv-virus.

Spridningen av hiv-epidemin är synnerligen allvarlig, både i världen och i vårt närområde. Den svenska hiv-spridningen präglas av den globala hiv-situationen och det är därför angeläget att insatser görs omedelbart för att stävja utvecklingen.

Det är också allvarligt att det, särskilt bland unga, finns en tendens att avstå från att skydda sig vid tillfälliga sexuella förbindelser. En aktuell rapport från Folkhälsoinstitutet visar att inte ens hälften av de sexuellt aktiva tonåringarna använder kondom.

Av skrivelsen framgår att det också bör understrykas att förslaget om inrättande av sprututbytesprogram riskerar att försvåra arbetet framöver. En sådan hantering signalerar enbart att samhället har gett upp kampen om knarket.

Kristina Axén Olin menar vidare i sin skrivelse att Stockholms stad måste ta krafttag för att öka medvetenheten om hiv/aids, inte minst bland unga människor. Av den anledningen bör staden initiera en kraftfull informationskampanj riktad till framförallt ungdomar.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar till fullo uppfattningen att aids är ett av de stora hälsohoten i världen och att det är angeläget att det finns ett rikt utbud av information och preventiva insatser, framför allt när det gäller unga människor. I detta arbete gör i synnerhet stadens ungdomsmottagningar en viktig insats.

Studier i andra länder visar att kombinationen av god sexualundervisning i skolan och ungdomsvänlig service, till exempel i form av lättillgänglig sjukvård med möjlighet till testning och rådgivning, ger goda preventiva effekter när det gäller sexuellt överförbara sjukdomar (STI). Förvaltningen konstaterar dock att de preventiva insatserna måste intensifieras då det arbete som pågår inte har lyckats hejda den negativa utvecklingen när det gäller STI. Smittskyddsinstitutets statistik bekräftar också bilden och visar att ett påtagligt sexuellt riskbeteende präglar ungdomars och unga vuxnas sexualvanor, trots stora preventiva insatser under de senaste åren.

Den låga förekomsten av hiv bland unga tyder framför allt på att Sverige inte ännu fått in hivinfektion i ungdomspopulationen. Förvaltningen anser dock att den förekommer bland unga i Stockholm. Dels har de som vid hiv-infektionens början blev mor – barn-smittade vuxit och är idag unga, dels har Stockholm unga inflyttade med annan etnisk bakgrund än den svenska.

Statens Folkhälsoinstitut (FHI) inbjöd den 23 november 2004 alla kontaktpersoner från landstingen och Storstadsområdena till information och utbyte av information. Vid denna konferens berättade FHI att hiv-frågan kommer att prioriteras i olika sammanhang under 2005. Under december färdigställde FHI en skolfilm och en broschyr om hiv/aids som kan beställas från FHI. Alla kontaktpersoner och samordnare kommer att få filmen så snart den är klar för distribution. FHI:s tidning Hiv-aktuellt kommer i det första numret 2005 att ha en skolbilaga om hiv/STI avsedd för ungdomar främst på gymnasiet.

Årligen har FHI genomfört sommarkampanjer med affischer och kondomutdelning. För 2005 heter den ”Lovepower-kampanjen” och riktar sig till unga människor. Kampanjen kommer att genomföras i tre delar

- Den ska ha en bredare inriktning än tidigare kampanjer och den ska pågå från april t.o.m. oktober
- Sommarkampanj
- Riktat/nischat kampanjmaterial mot vissa målgrupper, exempelvis för festivaler, badstränder, resande etc.

Grundkoncepten i kampanjen är:

- Stärka självkänslan hos unga
- Hög identifikationsfaktor – en personifierad kampanj
- Kondomen är viktig
- Hiv – men även andra STI ska synliggöras

Vid den ovan nämnda konferensen framförde företrädare från FHI också att de ville ha en nationell samordning kring denna kampanj.

Förvaltningen anser att detta är en mycket god idé och kommer att följa det fortsatta arbetet med kampanjen och vid behov komplettera med ytterligare insatser för sta-

den. De storstäder och landsting som så önskar kan också låna materialet och utforma det mera lokalt efter egna behov.

Sammanfattningsvis är det förvaltningens uppfattning att det arbete som planeras på initiativ av FHI under 2005 ligger väl i linje med förslaget i skrivelsen. Stadens samordnare för hiv/aids-prevention kommer också att delta i arbetet med informationskampanjen. Efter det att informationskampanjen är genomförd får förvaltningen göra en bedömning av om det behövs ytterligare informationsinsatser.